

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 860.— Negyed évre K 170.—
Fél évre K 340.— Egy hétre K 60.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 40.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyaradók 18
Szerkesztőség — 10-28

Bethlen miniszterelnök Debreczenben

Illetékes helyről közlik: Bethlen miniszterelnök vasárnap, május 7-én nagy kísérettel Debreczenbe érkezik. Az állomáson a törvényhatóságok és a hatóságok vezetői fogadják és tisztelgnek. A megérkezés és bemutatás után szűkebbkörű viláslásreggelire megy a főispánhoz. Holnap 11 órakor a Bika nagytermében tartandó pártgyűlésre megy, ahol a vidéki egységes párt küldöttei is képviselve lesznek. A pártgyűlésen a miniszterelnök, nagyatyáti Szabó István pártelnök és Mayer földművelésügyi miniszter fognak politikai nyilatkozatokat tenni. — Egyéb felszólalás az idő rövidsége miatt nem lesz.

Fél egy órakor a Bikában 300 terítékes ebéd lesz, melynek ára személyenként 200 korona. Jelentkezni lehet a főispáni titkáránál. A városi hatóság és a város lakossága nagy fényvel óhajtja fogadni a miniszterelnököt, a háztulajdonosok házaikat ki fogják lobbogozni, a fogattulajdonosok közül már nagyon sokan ajánlották fel fogataikat s kívánatos, hogy lehetőleg minden fogattulajdonos felajánlja fogatát, hogy a fogadtatás minél fényesebb és szívesebb legyen. Fogat felajánlások a polgármesterhez jelentendők be.

A miniszterelnök és kísérete délután 3 órakor tovább utazik s Hajduszoboszlón és Püspök-ladányon fog még beszédeket tartani.

Elhalasztják a budapesti választásokat?

Legutóbb ismét bizonytalanná vált az, hogy a választások második csoportját mikor tartják meg. A főváros ugyanis a pünkösti ünnep miatt azt kéri, hogy a választásoknak ez a második része is fejeződjék be már június 3-ika előtt.

Beavatott helyen kijelentették, hogy a június 3-iki terminus megváltoztatásába esetleg belemege a kormány, a karhatalom elégtelensége miatt azonban a választási terminust csupán elhalasztják és semmiesetre sem teheti előbbre.

Az elégedetlen Gömbös

Az egységespárt intézőbizottságának mai ülésén a miniszterelnök után Klebelsberg belügyminiszter szólalt fel és részletesen referálva a politikai helyzetről bejelentette, hogy a főispánok jelentése szerint, az egységes párt többsége a választásokon biztosítva van.

Klebelsberg be sem fejezhette egészen jelentését, amikor Gömbös Gyula meglehetősen idegesen felugrott és a következőket mondta:

— A helyzet egyáltalán nem rózsás. A belügyminiszter ur főispánjainak nagyrésze teljesen hasznavehetetlen. Ha a dolgok így mennek tovább és a belügyminiszter továbbra is elmulasztja a legerélyesebb intézkedések foganatosítását, akkor az összeülő parlamentben a szabadkiválasztás elvének nem lesz meg a többsége...

Klebelsberg egyideig hallgatta Gömböst, amikor azonban beszédének elhez a részéhez ért, szó nélkül eltávozott az intézőbizottság üléséről. Nagyatyáti a belügyminiszter után következőket menesztett, akik azonban eredménytelenül tértek vissza.

Szavazhatnak a zsidók

Az utóbbi napokban illetékes körök sokat foglalkoztak azzal, hogy a titkos kerületekben június 3-ára irták ki a választásokat, ez a terminus azonban szombatra esik és így különösen az orthodox zsidóság eleve elcsúszhat a szavazási lehetőségtől, mert ünnepen nem végezhetik el még a szavazáshoz szükséges keresztvonásokat sem. — Megállapíthatjuk, hogy veszély nem forog fenn, mert a választási rendelet szerint a 600 szavazattal rendelkező körzetek két nap, tehát június 3-án és 4-én szavazhatnak, így tehát Debreczen zsidó választói a második napon minden vallási akadályoztatás nélkül járulhatnak az urnák elé.

P. Ábrahám Dezsőről

az a hír terjedt el, hogy visszalép az I. kerületi jelöltségétől. A függetlenségi és 48-as párt helyi vezetői kijelentették, hogy egyelőre ez még nem következett be, szombaton este maga P. Ábrahám Dezső fog magatartásáról nyilatkozni a párt intézőbizottsága ülésén és akkor dől el, hogy visszalép-e és csak karcagi jelöltségét tartja-e meg.

Új jelölt a III. kerületben

A III. kerület az eddigi négy jelöltön kívül egy negyediket is kap Kossalka János műegye temi tanár személyében, aki Wolff-párti programmal lép fel. Ajánlási ivate már kiváltották, illetve a visszalépett Bernolák ivatein gyűjtenek számára ajánlókát.

Szalmát csépelnek Genuában

A Debreczeni Független Ujság genuai alkalmi tudósítójától

Genua, (április hó.)

Az egyetlen ember, aki még hisz és remél: Lloyd George. Az angol miniszterelnök, a konferencia atyja még mindig bizik abban, hogy a konferencia pozitív eredményekkel fog járni. Ma alkalmam volt Lloyd George-ot a konferencia kilátásairól beszélgetni hallani. Az angol miniszterelnök a következőket mondotta:

— Feltétlenül bízom a konferencia szerencsés kimenetelében. Sok konferencián vettem már részt és tapasztalatból mondhatom, hogy minél nagyobb arányú egy konferencia, annál nagyobbak a nehézségek, amelyeket le kell küzdeni. Genua remélhetőleg meghozza egész Európának a gazdasági viszonyok stabilizálódását és a békét. Nem szabad ugyan az akadályokat lekicsinyelni, hiszen a háboru befejezése óta most tanácskoznak először Európa összes nemzetei egy asztalnál, azonban én mégis szilárdan bízom abban, hogy a konferencia céljait meg fogja valósítani.

Lloyd George optimizmusa feltétlenül számot tarthat a regisztrálásra, azonban sem a konferencia delegátusai, sem a világsajtó egybegyűlt képviselői ezt az optimizmust nem osztják. Általában arról beszélnek, hogy a konferencia nem fog tovább tartani negyven napnál. Vagyis május első felében okvetlenül befejeződik. Majd azután más formában és külön apróbb konferenciákon próbálják az egyes kérdéseket rendezni. Így például mindinkább visszhangra talál az a terv, hogy az utóállamok május végén, vagy június elején külön konferenciára gyűljenek össze Genuában, vagy Nerviiben. Ha csak újabb bonyodalom a mai helyzetet nem fordítja fel, úgy ez a konferencia valószínűleg létre fog jönni. — Maga Lloyd George ugyan ezekkel a részletkonferenciákkal nem nagyon szimpatizál, mert ő az összes függő ügyeket a most folyó nagy kon-

ferencián szeretné elvégezni. Ma azonban már biztosra lehet venni, hogy ez a terv nem lesz keresztülvihető. Egyébként az angol újságírók élénken kolportálják azt a hírt, hogy Lloyd George a genuai konferencia befejezése után lemond és egyáltalán visszavonul az aktív politikától. Állítólag máris szerződést kötött egy nagy londoni kiadócéggel, amely megvette tőle a háborúról és békéről irandó nagy munkájának kiadási jogát.

Általában az újságírók sokkal többet tudnak, vagy legalább is sokkal többet beszélnek, mint a szintén nem nagyon szőfukar diplomaták. Az írószobában sokszor olyan nagy a vita, hogy a működésben levő harminc írógép kattogását alig lehet megérteni. Mindenki tud valamit és mindenki siet ezt kiválasztott kollegájával feltétlen diszkreció mellett közölni. Így például dr Paul Cohn, az ismertnevű publicista ma közölte, hogy alkalmam volt beszélgetni Skrimunt lengyel miniszterelnökkel és a lengyel delegáció titkárával, dr Nynberg-gel, akik kijelentették, hogy a rapallói orosz-német szerződés Lengyelországot igen súlyos helyzetbe hozta és ezért ennek rendezésénél Lengyelországnak külön garanciákat kell kapnia arra nézve, hogy a nyugati hatalmak megvédik egy esetleges orosz-német offenzívától, legyen az akár katonai, akár gazdasági természetű.

A genuai konferenciáról egyébként sok újat nem lehet írni. Az újságírók olvasótermében ma kezembe került a *Neues Politisches Volksblatt* című budapesti lap egyik legutóbbi száma. Az első oldalon egy hosszú tudósítás Genuáról. Címe: „In Genua wird leeres Stroch gedroschen!“. Az a kolléga, aki a genuai tudósításnak ezt a címet adta, talán a legjobban ítélte meg a helyzetet az összes európai diplomaták és újságírók közül. Genuában bizony csak üres szalmacséplés folyik.

Franciaország csatlakozik a békepaktumhoz

Genua, máj. 4. Franciaországról itt a következőket közlik: A minisztertanács ma délelőtt Párisban egyhangulag elhatározta, hogy Franciaország a békepaktumhoz csatlakozik, ha Orosz-

ország is csatlakozik hozzá. Oroszországnak köteleznie kell magát, hogy szomszédait 2 éven belül nem támadja meg. A paktumnak kifejezetten ki kell mondania, hogy a szerződés nem

érinti azokat a szankciókat, amelyek a szövetségeket a versaillesi szerződésből kifolyólag megilletik abban az esetben, ha Németország kötelezettségeit nem teljesíti;

el kell ismernie azt a nemzetközi egyezményt, amely a Habsburgok és Hohenzollernek visszatérését kizárja.

Párisban hivatalosan megcáfolják azt a tavrati értesítést, amely Genuából küldtek az egyik angol lapnak, és amely arról ad hírt, hogy az 1913-19. francia korosztályokat — amelyek a Ruhr területen végrehajtandó hadműveleteket intéznék abban az esetben, ha Németország kötelezettségeit május 31-éig nem teljesítene — mozgósították.

Génuva, május 4. Barthou szombaton ismét Génuában lesz. A ma reggeli lapok hivatalos közleménye tegnap csupán az angol s francia delegátusok előtt volt ismeretes. A kommuniké egyáltalában nem keltett meglepetést, mert nem csak belele derült ki, hogy Barthou parisi utának fontos célja volt. Lloyd George ugyanis azt adta utra valónak Barthounak Párisba, hogy a konferencia szükség esetén a francia és a belga delegátusok nélkül is folytatni fogja tárgyalásait az oroszokkal. Mikor az első nehézségek remltek, Schanzer olasz külügyminiszter felhívta Lloyd George figyelmét arra, hogy választani kell a két eshetőség között. Már eleve el kell határozni, hogy mindenáron lefolytatni a konferenciát, vagy különben jobb lenne mindjárt félbeszakítani. Az utolsó tanácskozáson Lloyd George az első megoldást választotta, kielentvén, hogy Oroszországgal meg kell egyezni, ha kell Franciaországgal és Belgiummal egyetértve, de ha másképpen nem megy, akár nélkülük is.

Az oroszok nem fogadják el a memorandumot

Bécs, május 4. A Neues Wiener Tagblatt jelenti Génuából: Az orosz küldöttség ma már félhivatalos nyilatkozatban állást foglal a szövetségesek memorandumával szemben. Ebből kitűnik, 1. hogy Oroszországot kellemetlenül lepte meg az, hogy a szövetségesek nem nyujtanak közvetlen hitelt a moszkvai kormányoknak. A szovjetkormány kijelenti, hogy a felajánlott összeg egyáltalán nem elegendő. 2. Kijelenti a szovjetkormány, hogy a memorandum 7. cikkelye, amely a tulajdon kérdésével foglalkozik, számára egyáltalán nem lehet vita tárgya. Az orosz küldöttség válasza legkésőbb szombatra várható. A válasz olyan hangú lesz, hogy ne zárja ki a további tárgyalások lehetőségét.

A Neues Wiener Journal e jelentéssel szemben azt írja, hogy Génuában bizonyosra veszik, hogy az oroszok a memorandumot jelenlegi formájában nem fogadják el vagy legalább is különböző pontok megváltoztatását fogják követelni.

Harding elismeri Oroszországot

London, május 4. A Westminster Gazette jelenti Newyorkból: Harding elnök hír szerint az amerikai kabinet tanácsban követelte az orosz kormány elismerését, amelyet azonban Hughes államtitkár ellenezett. A pénzügyi államtitkár azt mondta, hogy Oroszországot el kell ismerni, még pedig az amerikai segítő expedíciók jelentése alapján, amelyek az orosz gaz-

dasági rendszer átalakulásáról szólnak.

Lloyd George autóbalesete

Génuva, május 4. Bratiannu román miniszterelnök fiának autója tegnap Nervi egyik utcáján összeütközött az angol delegáció autójával, amelyben Lloyd George illt feleségével és leányával. Az összeütközés anynyiban volt szerencsés, hogy csak Lloyd George felesége szenvedett könnyebb sérülést.

A mai Oroszországból

A paraszt

— Tizenharmadik közlemény —

Oroszország tragikumához tartozik, hogy Sztolipin, a háboru előtti kormány elnöke nem hajthatta végre megkezdett földreformját. A forradalom a vidéken nem dühöngött volna oly vadul, sőt talán meg is hiúsult volna, ha Sztolipin üdvös tervei idejekorán megvalósulnak, például ha felosztják a községi földeket és ha a parasztnak elapozott parcelláit összefüggő kisbirtokokká kerekítik ki. — Amit Sztolipin cári rendeletekkel akart életbe léptetni, azt a parasztnak most saját jószántukból megcsinálják. Mérnököket hozzatnak és hatósági kenyszer és egymásközötti porösködés nélkül kezdik a községi földeket magánbirtokká átalakítani. Ez a mozgalom még nem rendszeres és nem általános, de mégis oly jelenség, amely a parasztnak fölébredését bizonyítja; ez egyszerűen a mai Oroszországnak legnagyobb és legmélyebb problémáját jelenti.

Az orosz forradalom kezdetben parlamenti forradalom volt, amelyet felülről készített elő Miljukov Buchanan angol nagykövet segítségével. Az első forradalmi kormányok, Lvov hercegnek és társainak halvány sejtelmük sem volt arról, hogy miféle ismeretlen erőket szabadítanak fel.

De még ki sem tört a kommunizmus, mikor 1917. őszén megindult a hazatérő katonák áradata; ugyanakkor megkezdődött a kastélyok és majorok fosztogatása és gyujtogatása, ami nem volt egyéb, mint a parasztnak, a muzsik lelkében felhalmozódott gyűlöletnek a kiontatása. Amilyen mértékben haladt előre a városokban a kommunizálás, ugyanolyan mértékben terjedt a falvakon az erőszakos eltulajdonítás és rombolás. — Moszkva és Pétervár, valamint a többi nagy forradalmi központ tudatosan és rendszeresen mozditották elő a hazatérő katonák birtokrabló és földesurpusztító vágyait; gépfegyvereket és páncélvonalakat is adtak rendelkezésükre. Amint a városban a polgárság, úgy pusztult el a vidéken a birtokos osztály, anélkül hogy egyik a másikon segíthetett volna. A falu parasztnak alapos munkát végeztek, így például a moszkvai kormánykezelésben már 1919. elején nem volt nagybirtok, nem állott ép urasági lak. Számítalan vidéki kastély, uri lakás, major pusztult el és égett le. Az orosz kul-

turának jelentékeny része, amely az európainak nem volt méltatlan párja, veszett oda alig egy év alatt.

A városokban, bármily nagy felfordulás történt, a polgárság maradványai mégis bele tudtak kapaszkodni előbbi foglalkozásuk romjaiba, a városi polgárság, ha még oly vékony rétegben is, fentartotta magát és most megint összeverődik, annyival inkább, mert nyilvánvaló lett, hogy az állam nem lehet el nélküle. De a vidék tabula rosa lett. — Még dühöngtek a parasztnak a Moszkva körüli kormányzóságokban, mikor a népfelvilágosító minisztérium kiküldte egy hivatalos és hozzáértő emberét, hogy a művészi és művelődési szempontból jelentős kastélyokat, urilakokat óvja meg a pusztitástól, de már késő volt. Mindazáltal van vagy 10—12 kastély és urilak, amelyek a műemlékgondozó bizottság felügyelete alá kerültek; ebben a bizottságban Trockij felesége visz nagyobb szerepet. Szóval a mai Oroszország a főuri kastélyokban és más uri lakokban már csak muzeumi tárgyakat, történeti emlékeket akar látni. Természetesen a szovjetnek ezeknek a fentartására is elfogyott már a pénze. — Egyébként a nagybirtok megsemmisítése teljes, mintha egy szörnyű sommás per folyt volna le; olyan teljes, mintha egységes erők tudatosan végezték volna azt a borzalmas felfogatást.

Ami a falu forradalmának a lélektanát illeti, az homályosabb és ellentmondóbb, mint minden, ami a városban történt. Csak azt látjuk, hogy a parasztnak volt az erőszakos tetteihez egy sajátos formája: a kollektív rombolás. Tudniillik az egész falunak részt kellett venni az uraság elkergetésében és mindabban, ami azt követte. A falunak ez a kollektív gondolata még az ősi cári időkben maradt, még abból az időből, mikor az adót és egyéb terhet az egész falura vetették ki. A parasztnak félték egyenkint vagy kisebb csoportokban fellépni; a felelősséget az egész községnek kellett vállalnia. Volt rá eset, még pedig nem egy, amikor a parasztnak tekintélyes összegeket ajánlottak fel, hogy ne kelljen nekik a fosztogatásban részt venni; akadtak falvak, amelyek vonakodtak a saját földesurukra rátámadni; ilyenkor aztán cserél-

tek egy másik faluval; idegen uraságra mentek rá, de az uraságnak és birtokának pusztulnia kellett. — Az urasági föld felosztása is a cári adókövetés régi, primitív módja szerint ment végbe: fejszám szerint. A földesurak katasztrófái a legeltérőbb változatokban játszódtak le, kezdve a tisztességtudó felszólításon, hogy a földesur távozzék házából, végezve a tömegőrület által elkövetett öldöklésen és gyujtogatáson. Érdekes, hogy a régi földesurak több kínéletben részesültek, mint az újak. Akárhány régi földesur háborítatlanul 1918. végéig is megmaradt otthonában, de akkor jött a legközelebbi városból egy kommunista parancs és vége lett a barátságoknak. Azonban tévedés lenne azt hinni, hogy a parasztnak régi ellenséges indulat vezetett volna a nagy birtoknak ebben a teljes tönkretételében, hogy benne eleve elhatározás élt volna. Bizonyosság erre, hogy nincs már egyetlen önálló forradalmi parasztnak sem, sőt a parasztnak visszatér a maga előbbi rendes érzésvilágába. Olyan eset, hogy a cseléd az elkergetett és nyomorba jutott földesurat tovább szolgálja, nem áll magában, pedig a fosztogatásban a cseléd is részt vett, hozzá tartozói pedig esetleg épen az elűzött uraság kastélyában laknak. Az pedig gyakori dolog, hogy a nyomorgó uraságot az a falu látja el élelmiszerral, amely annak idején halálra kereste és kifosztotta. Ha az ilyen földesur ellátogat őseinek birtokára, szüleinek sírjához, a falu barátságosan, sőt sokszor szívesen fogadja. Nem megbánás ez, hanem inkább hagyományos érzések eleven ereje. Arról szó sincs, hogy a parasztnak bármit is visszadjanak. Azt az utat, amelyen a forradalom őket előrelodította, nem teszik meg visszafelé. Ha a parasztnak megannyi kérdést intéznek a forradalmi eseményekről, a rablásról, fosztogatásról, ha akárhogy a lelkére akarnak hatni: a parasztnak mindig egy a felelete: Ennek így kellett történnie. — Mi minden rejlik ebben a nyugodtan ismételt, sohasem magyarázott feleletben: fatalizmus, mélyből fakadó beismerés, tompultság, vallásosság? Ki tudná megmondani? De bizonyára van benne jólelkűség is, a kiengesztelődésnek a szükségérzete, régi rokonérzéseknek a föltámadása.

De vannak a forradalomnak olyan tapasztalatai, amelyek közvetlenül is összekapcsolják a parasztnak és a régi nagybirtokost. A parasztnak ugyanis a felfogatásnak nemcsak végrehajtója, hanem szenvedője is volt; ebben különbözik a városi proletártól. A parasztnak rávetette magát a nagybirtokra, földszabadtotta magát a haszonbér és egyéb terhek alól, de egyúttal a kommunizmus kereke alá került. A terror a faluban is dühöngött és azt a véstes hatalmat, amelyet a városban a proletártömegek gyakoroltak, egy különös intézmény, a falu szegényei ragadták magukhoz. A legszegényebbek, a napszámos

Csipke-áruház Rössuth-utca 4. szám alatt ismét megnyílt!

cseledek lettek a kommunista hatalom hordozói. Fegyvert kaptak a kezükbe és azt a figyelmeztetést a lelkükbe, hogy a gazdag paraszt született ellensége a proletár forradalomnak. A paraszt tömegek lelkiállata ekkor különös kettős arculatot mutat: egyrészt közösen zúzták szét azt, ami felettük állt, másrészt közösen hajoltak meg az előtt a nyomás előtt, a mely alólról jött rájuk. S ez a kettős folyamat sokhelyt egyszerre ment végbe. Egyetlen egy fölfegyverzett falu szegénye, (akárcsak a hajdani magyar szegénylegények) rettegésben tartott egy egész falut, rekvirált, makszimált, diktátoroskodott. A falu szegényeinek bizottságát jórészt a hazatérő katonákból alakították, akik megtartották fegyverüket és akiket még a harctéren forradalimosítottak. De mögöttük állott a kerületi székvárosok szovjethatalma is. Azonban itt is néhány fickó elszántságán fordult meg minden. A falu szegényei különösen az 1918. és 1919. években garázdálkodtak. Az intézmény most már vagy megszűnt vagy átalakult, amennyiben a birtokos paraszt is helyet foglal benne. A tulajdonképeni hatalom csak megmaradt a kommunisták kezében; e célra még van a szovjetnek elég megfélemlítő eszköze. De azért a közigazgatási szervezetek alsó rekeszeibe már bebocsátják a pártonkivülieket, sőt mintha ott szivesebben is látnák őket. A kommunista állam tudatosan támogatja az orosz parasztnak önkormányzatra való hajlamát; azt hiszi, hogy ez a legjobb eszköz a földbirtokosok visszatérésére és az ellenforradalom kiujulása ellen. A *Cse-ka*, a forradalmi rendőrség azonban gondosan őrködik, hogy a parasztnak önkormányzata komolyan ne veszélyeztessen a szovjet politikai hatalmát. — Közben a forradalmi áradat mindinkább lefolyik a közigazgatási intézmények kezébe a diktatura ellenére is szabályszerűen működni.

(Vége.)

Az a hosszú cikksorozat, a mely a mai Oroszországot oly behatóan ismertette a szovjet-diktátoraitól kezdve a falusi parasztság, véget ér mai közleményünkkel; nem azért, mintha ennek a világfelfordulásban átment világbirodalomnak minden rejtélye, minden titka már fel lenne tárva, hanem mert Szovjet-Oroszország kilépett eddigi zártságából, elszigetelt helyzetéből. Meghivatott és element a génuai konferenciára és ott közvetlenül szól Európához, sőt az egész világ népeire. Csicserinnek, az orosz delegáció vezetőjének a franciákkal a gyűlésteremben való mérközése a németek és oroszok szerződés-kötése, e szerződésnek nyilvánosságra hozatala oly hangosan és oly közvetlenül beszélnek, hogy feleslegessé vált utasoktól, hírlapíróktól, külföldi misz-szióktól tudomást szerezniünk. Oroszország előttünk beszél, előttünk cselekszik és sokszor kérdés nélkül is felel arra a nagy kérdésre, amelyet orosz problé-

mának nevez a világpolitika.

Karácsonykor kezdte meg a *Debreceni Független Ujság* a mai Oroszország ismertetését és körülbelül akkor értünk a végére, amikor beigazolódott, hogy a mai Oroszországgal igenis minden komoly tényezőnek, minden komoly embernek foglalkoznia kell, mert a mai Oroszország olyan erő, amely ma Génuában a maga tehetet-

A Dóczy-intézet bucsuja Baltazár püspöktől

A református egyház intézményei közül ma a Dóczy-leánynevelő-intézet tanári kara és növendékei vettek bucsut az Amerikába távozó egyházfőtől, dr. Baltazár Dezső püspöktől. A bensőséges bucsu déli 12 órakerült az intézet dísztermében, melyet a növendékek ekkorra színültig megtöltöttek. A püspök az egyes karok igazgató-nőinek kíséretében lépett a terembe, ahol a leánygimnázium énekkara üdvözlő dallal fogadta.

Elsőnek *Koncz Aurélné*, az intézet igazgatója üdvözölte a püspököt. Ezután bájos jelenetek következtek. A püspök asztala elé egy apró leányka, T. Kiss Magda elemiskolai tanuló lépett kissé remegve fogott rigmusos mondókájába, melyet Tóth Árpádné írt, majd nekibátorodva esengett a hangja:

Szívbelől üdvözljük, kedves Püspök bácsi, Mi, e nagy iskola legkisebb leányai!

Halottuk, hogy elmegy most Amerikába! Kisérje utjában az Isten áldása.

Kívánjuk, hogy ottan magát jól érezze S ott is minden ember tisztelje, szeresse!

S ha Amerikában munkájának vége: Térjen vissza hozzánk friss, jó egészségbe!

A püspök láthatóan kedvesen fogadta a kis leányka bucsuját, majd a nagyok nevében *Irsai Sári VIII. osztályu gimnáziumi tanuló* bucsuztatta és beszéde végén egy hatalmas gyöngyvirágcsokrot nyújtott át a püspöknek. *Tóth Árpádné*, a tanító-képző helyettes igazgatója hosszabb beszédet bucsuztatta a püspököt. Reméli, hogy a püspök utja eredményes lesz, fáradozása jutalmául a református intézmények új erőre fognak kapni. Bucsuját így fejezte be:

— Gazdag reményekkel bocsájtiuk utjára méltóságodat, és hisszük, hogy dollárokkal meg-rakodva fog hazatérni.

Ezután nagy esendben Baltazár püspök emelkedett szólásra:

Mélyen tisztelt tanári kar! Kedves tanítványok!

Amikor elhatároztam magamat, hogy itt hagyom családom, egyházam és hazám és utra kelek, elgondolhatják, mi minden nagy érdekeket kellett nekem mérlegre vetnem, hogy megmérhessék ezt a nagy szívbéli és lélekbéli áldozat súlyát. *Ennekem az ilyen nagy uttal járó társadtság és veszedelem nem jelent veszedelmet. Nem félek a veszedelemtől, hiszen megszoktam nemcsak az ágyuk*

len súlyával is irányítja Európa sorsának eldöntését. Azoknak, akik a *Debreceni Független Ujság* cikksorozatát figyelemmel kísérték, nem volt meglepetés Oroszország mammuti súlyának érvényesülése Génuában, azok e cikksorozatból megtudták, milyen orosz mértékkel mérendő hatalmas erők lakoznak a szovjetdiktatura óriási romhalmaza alatt is.

torkával, hanem az emberek torkával is szembenézni.

Intézményeink élet-halál kérdése vitt rá, hogy elmenjek. A világtörténelem legnagyobb igazságtalanságától porba sujtott Magyarországot, melytől legértékesebb részeinek nagyrészt szakították el, még mindig nem tudja, mily szörnyű megpróbáltatások várnak rá abban, amit világ csufijára jóvátételnek mernek nevezni. Számot vetettem és láttam, hogy *intézményeinket a magunk erejéből nem tudjuk fenntartani*. Előttém állott az a szörnyű, elszomorító kép, hogy őseink nagy alkotásai, a nemzeti eszmény szent templomai, az iskolák és egyéb intézmények anyagi erő hiányában vagy elpusztulnak, vagy idegen érdekek szolgálatában idegen kézre kerülnek. Megállapítottam hogy most már az életnek sem szabad drága áldozatnak lenni ezeknek az intézményeknek a megmentésére.

Mikor ennek a feladatnak a grandiózus voltát láttam, kicsinynek és nyomorultnak éreztem magam, de hát hiszen — gondoltam — nincs ezen a földön és világon olyan magas és nehéz feladat, amelyet felül ne haladna Isten csodálatos kegyelme, mely mindenütt elterjed. Nekem ez a kegyelem azt izeni Jézus által: Kérjétek és megadatik nektek, keressetek és találni fogtok, zörgessetek és befogtok bocsáttatni! Én kérem, keressetek és zörgetek a jó lelkek ajtaján elsősorban és mindenek felett. Imádkozni és zörgetni fogok szent kényszerítéssel az isteni kegyelem ajtaján, teljesítse, amit egy magát halálra is elszánó, de mindenek felett istenben bízó lélek kér.

Mélyen tisztelt tanári kar! Kedves ifjuság! Kérjétek az isteni kegyelem ajtaja előtt, az ott való keresztyének segítségéhez kérjétek segítséget. Minden imádkozó lélek a segítség sikerének lehetősége felé emel. Minden imádkozó szív egy-egy szárny, egy másik vándor, a mely a segítséghez vezet. Imádkozó szíveket és ajkakat kérek én. Ezeknek az emléket és biztosítást hadd vigyem én magammal az új világba és engedje meg az Isten nekem azt a felmagasztosító örömet, hogy majd ezekkel az imádkozó szívekkel, lelkekkel és ajkakkal együtt, visszatérve dicsőíthes-sük Istent az ő újból bizonyítandó, újból bizonyított mindenkor elégséges kegyelméért.

Mégegyszer hálával megtelt szívem teljes melegével köszönöm meg a bucsu meleg szava-

it, amelyek velém szemben megnyilvánultak. Én míg távol leszek, mindig az imádkozó lelkerekre gondolok és imádkozni fogok mindnyájuk jóvoltáért.

A püspök beszédét a leányhallgatók lelkes éljenzással fogadták, majd egy bucsudal elénekélése után a Himnusz dallamai zárták be a bucsuünnepélyt.

Legszobbb kalapok

FRANK EDÉNÉL

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.67.

Budapest, május 4.

Értéktőzsde: A mai tőzsdén a hangulat megnyitáskor bizakodó volt, az irányzat szilárd, úgy hogy a legelőbb érték árfolyama emelkedett. A tőzsde idő későbbi folyamán a legelőbb értéknél alacsonyabb árfolyamok kerültek felszínre, csak zárlat felé merültek ki az eladók és ekkor az árszűkítés egyrésze megtörtént. Arak: Magyar Hitel 1955—900, Osztrák Hitel 750—830, Jelzálogbank 260—65, Leszámitoló 870—75, Hazai bank 500—75, Angol-magyar 770—50, Magyar-olasz 354—50, Keresk. bank 6600—650, Alt. takarékné 1110—30, Pesti hazai 21600—22600, Borsod-Misk. 3800—700, Concordia 2360—475, Bpesti gőzm. 6100—250, Gizella 2550—600, Hungária 2700—625, Viktória 8200—100, Beocsini 7300—400, Bánya és kohó 7425—600, Drasche 5800—950, Alt. köszén 13425—650, Salgó 8150—475, Uríkányi 7100—400, Ganz-Danubiusz 47800—500, Ganz-vill. 8000—8100, Rima 4150—340, M. Acél 2300—450, Schlick 1090—110, Lipták 500—485, Láng 1475—445, Brassói 4000—4320, Egyesült fa 390—405, Hazai faterm. 19225, Nasic 20750—21200, Lichtig 545—500, Magyar erdő 810, Országos faterm. 990—1030, Spódium 2500—600, Klotild 4275—4475, Kartou 2050—2000, Izzó 5475—625, Papir 2950—850, Cukor 25800—26300, Lánpa 2625—2500, Ostermelő 750—80, Gummi 3200—125, Telefon 4550—500, Adria 11500—12500, Atlantica 3300—3175, Közuti 1300—1270, Déli vasut 3360—500, Levante 8600—500, Allamvasut 10650—11800, Trust 2200—150. A valutapiac forgalma csökkent, a márka kivételével az összes kifizető eszközök ára esett. Arak: Napoleon 3060—3040, Font 3500, Dollár 785—776, Francia frank 7250—7225, Márka 274—277, Lira 4150—4125, Romanov 49 és fél—47 és fél, Lei 547—553, Szokol 1533—1516, Korona-Dinár 1065—1074, Bécsi 940—955.

Az utőtőzsdén a hangulat szilárd, különösen az Allamvasut iránt volt igen élénk érdeklődés. Allamvasut 12250, Rima 4400—4440, Kohó 7600, Alt. köszén 13500, Gummi 3200, Klotild 4450, Adria 12500, Izzó 5700, Brassói 4300. — A valutapiac az irányzat lanyhult. Dollár 770, Márka 276.5, szokol 1512 és fél, lei 548, dinár 1065, osztrák korona 945, lira 4125, fontsterling 3500, francia frank 7225.

Esti magánforgalom:

Este 8 órakerült jelentik: A valutapiac üzletellen. (A zárójelben lévő számok a legutóbbi kötések árfolyamát jelzik.) Dollár 772—781 (770), lei 546—558 (553), dinár 1075—1064 (1067), márka 276 és fél—277 és fél (277 és fél), szokol 1514—1505 (1505), Berlin 269—267 és fél, London 3450, Zürich 151 és fél, Bécs 940—945, Prága 1508—1510, Zágráb 272 és fél—275, Bukarest 550—552 és fél, Milano 41 és egynegyed—41 és fél, Páris 71 és háromnegyed—71 és háromnegyed.

Esti Zürich: Budapest 66.

Zürichi devizák

Zürich, máj. 4. (Zárlat.) Berlin 179, Holland 198.60, Newyork 517, London 2297, Páris 4730, Milano 2750, Prága

Gummikabát

női és férfi legnagyobb választékban **Linoleum-áruházban** Piac-utca 58. sz. (Megyeháza mellett) Olcsó gyári árak

1005, Budapest 67, Zágráb 180, Varsó 13, Bécs 6 és egynegyed, osztrák bélyegzett 6 és fél.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsdén kenyérmagvakban az irányzat tovább szilárdult, az üzlet megelégnült. Egyebekben a piac változatlanul tartott. A zab kissé csendesebb és ellanyhult.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 3275—3320, egyéb 3275—3300, rozs 2675—725, takarmányárpa 2400—450, sörárpa 2500—550, köles 2700—800, zab 2400—430, tengeri 2975—3025, korpá 1725—50.

Előfordult kötések: Buza 1 vagon 3300 bpesti paritással, 2 vagon 3225 ab Celdömök, 7 vagon 3225 ab állomás, 1 vagon 3325 budapesti paritással, 1 vagon 3260 ab Várpalota, 1 vagon 3225 ab Várpalota, rozs 15 vagon 2750 ab állomás, 4 vagon 2730 ab Nagykáta, 1 vagon 2730 ab Szabolcs, árpa 1 vagon 2500, zab 1 vagon 2410 ab Budapest, tengeri 1 vagon 2935 ab állomás, 1 vagon 2985 ab állomás, 1 vagon 2975 ab állomás, 1 vagon 3000 ab állomás.

Legolcsóbb árak

FELDHEIM és WEISZ
posztókereskedésben
Plac-utca 73. sz.

Frigyes főherceg Budapest

Budapest, május 4. Frigyes főherceg, ki az októberi forradalom óta nem tartózkodott Magyarországon, ma délelőtt Budapestre érkezett. A főherceg együtt tért vissza a budai Széchenyi-palotában levő ideiglenes lakására Albrecht főherceg is, ki már hosszabb idő óta külföldön tartózkodott. Izabella főhercegnasszony, ki már huzamosabb idő óta nem mozdult ki Budapestről, tegnap elhagyta a fővárost, hogy férje és fia elé utazzék és tegnap velük együtt tért vissza Budapestre. A főhercegi családhoz közelálló körök úgy tudják, hogy Frigyes főherceg Budapestre érkezése egyszerű családi esemény. Frigyes főherceg, ki legutóbb IV. Károly halála után a Habsburgiáz családi tanácskozásán elnökölt, miután Ottót a család fejévé tették, elhatározta Magyarországra való visszatérését és állandóan Budapesten fog lakni.

Zita királyné Madridban

Hága, május 4. Madridi jelentés szerint a Zita özvegy királyné állandó spanyolországi tartózkodására vonatkozó tárgyalásokat még nem fejezték be. A spanyol király azt kívánja, hogy az özvegy királyné tegyen ígéretet, hogy spanyolországi tartózkodása alatt minden politikai agitációtól tartózkodni fog, mert a király nem akarja, hogy Spanyolország valamilyen propaganda kiinduló pontja legyen, melyet egyes barátságos hatalmak bizonyára barátságatlanul néznének. Zita királyné valószínűleg hajlandó ezt az ígéretet megtenni és így az ő és családjának Spanyolországba való költözésének mi sem áll majd útjába.

Tavaszi öltönyszövet

njdonások nagy
váltásokban ::
Feldheim Dezsőné,
Plac-utca 67. szám alatt.

Gyallay és Keő-Kucsera fogva marad

Budapest, máj. 4. A Dohányutcai merénylet kapcsán megindult nyomozás során a *Jászkarajenői gyilkosságra való szövetkezés miatt* letartóztatták Gyallay Mihályt, a Hazánk munkatársát, Keő-Kucsera István korcsmárost és Kovács József napszámost. A letartóztatást egy a királyi ügyészség, mint a budapesti királyi törvényszék vádтанácsa jóváhagyta és kimondta, hogy Keő-Kucsera Istvánt még óvadék ellenében sem bocsájtja szabadon.

Az ügy felfolyamodás folytán az ítéltábla elé került, a mely ma tárgyalta az ügyet Degré Miklós elnöke alatt.

Az ítéltábla úgy határozott, hogy mind a három felfolyamodást elutasítja. Ennek követ-

kezében mind a három vádlott továbbra is fogva marad. Az ítéltábla jóváhagyta a vádтанács indoklását, mely szerint Keő-Kucsera Istvánt még óvadék ellenében sem bocsájtja szabadon.

A Ferenc József-laktanyában

történt robbanás ügyében a rendőrség tovább folytatja a nyomozást. A nyomozás során olyan jelenségek merültek fel, amelyek miatt a rendőrségnek nem sikerült a tettesek kilétét megállapítani. A rendőrség ma délelőtt kihallgatott néhány tanút, de nem tudtak semmi fontosat mondani. A főkapitányságon mindamellett biznak benne, hogy ebben az ügyben eredményt fognak tudni felmutatni.

A ref. főgimnázium cserkészünnepélye

Május 7-én délelőtt 11 órakor a Csokonai-színházban nagy gondal összeállított műsor keretében az egyik legfiatalabb debreczeni cserkészcsapat lép a nyilvánosság terére: a református főgimnázium „Erő” cserkészcsapata. Erre a napra esik a „Magyar Cserkészszövetség” debreczeni (IX.) kerületének első nagy közgyűlése is, melyre városunk előkelőségei s négy vármegye cserkészcsapatának parancsnokai és kiküldöttei gyűlnek össze. E kettős esemény napnak a jelentősége igen nagy a magyar cserkészmozgalomban. Ugyanis ez az első alkalom e kerületben arra, hogy a nagy közönség és a tanuló ifjuság megismerkedhessen a cserkészlet lényegével, annak nagy fontosságával egyéni és nemzeti szempontból. Hallja pedig azt az arra egyik leghivatottabb magyarországi cserkésznek, Ravasz Árpád budapesti ref. főgimnáziumi igazgatónak az ajkáról, ki a Magyar Cserkészszövetségnek éveken át énöke volt s jelenleg egvedülési disztágia. Az ő megjelenése Debreczenben eseményszámba megy. De az „Erő” csapat valamennyi tagja buzgóan dolgozik Debreczeni Ferenc tanár vezetésével, hogy a műsor e magasan kiemelkedő pontjához illő keretet alkosson.

A műsor a következő: 1. Ünnepelelőtt. (Dialogus.) Irta: Márkus M. Személyek: Cserkész. Hegyi József IV. o. t., cserkész. Idegen ur. Szoboszlai Ferenc VIII. o. t., cserkész. 2. Cserkészinduló. Éneklő a főgimnáziumi vegyeskar. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Ravasz Árpád budapesti reform. főgimn. igazgató, a Magyar Cserkészszövetség disztágia. 4. Felvonulás, fogadalomtétel. A fogadalmat kiveszi Karácsony Sándor budapesti főgimn. tanár, cserkész-tiszt. A csapathoz szól Kramer Gyula máv. főmérnök, a debreczeni (IX.) cserkészkerület elnöke. — Elvonulás a „Szózat” hangjai mellett. 5. Magyar Cserkész vagyok. Irta Légrádi Jenő, Szavalya Rózsa Tibor III. o. t., cserkész. 6. Részlet Erkel Ferenc „Bánk bán” c. dalművéből. Előadják Kardos Lajos VII. o.

t. vezetésével I. a hegedű Friderik Béla VII. o. t., cserkész. I. b hegedű Tankó Béla VI. o. t., cserkész. II. hegedű Turóczy László VI. o. t., cserkész. Viola Kardos Zoltán IV. o. t. Cello Blaskovits Ernő VIII. o. t., Nagy hógó Szigethy Gyula VIII. o. t. 7. A nyersanyag. Cserkészszindarab 1 felvonásban és 2 képből. Irta Szathmáry Lajos B. R. K. I. E. cserkész s.-tiszt. Személyek: A mama Bayer Jenő VI. o. t., cserkész. Jancsi (fia) Bessenyei Lajos VI. o. t., cserkész. Náci Hegedűs Béla VI. o. t., cserkész. Pista Thury László VI. o. t., cserkész. Őrsvezető Gargya Gyula VIII. o. t., cserkész. Karcsi Radó Pál II. o. t., cserkész. Egy cserkészfiú Boda Béla VII. o. t., cserkész. Tiszt Batáry István VII. o. t., cserkész.

HIREK

— Istentisztelet a Deák Ferenc-utcai zsidó templomban. Pénteken este háromnegyed 7 órakor, szombaton reggel 7. d. e. 10 órakor, este fél 8 órakor. Hétköznapokon reggel fél 7. este 7 órakor.

— Szabó Elek a munkáspénztár miniszteri biztosa. A népjóléti miniszter a debreczeni kerületi munkásbiztosító pénztár miniszteri biztosává Szabó Elek városi tb. tanácsnokot kinevezte. A miniszteri biztos egy ideigienes megbízatás alapján már régebben átvette a pénztár ellenőrzését.

— Az Orbók-párt irodája. Dr Orbók Attila, a II. kerület pártönkivüli liberális képviselőjelöltjének pártja a pártirodát a Bika-szálloda félemelet II. sz. szobájában megnyitotta. Minden délután öt órától rendelkezésre áll a választópolgárok az Orbók-párt vezetősége.

— Október 31-én leplezik le a város Tisza-képét. Debreczen város törvényhatósági bizottsága közgyűlési terme számára, majdnem egy év előtt elhatározta Tisza István gróf arcképének megfestését. A fővárosban élő művészek közül ifj. Kovács János és Dienes János vállalkoztak a kép megfestésére. A tanács szakértőkkel vizsgálta meg a három vázlatot s a szakértők Dienes János vázlatát találták legjobbnak. Dienes a

képet 40.000 koronáért hajlandó megfesteni és 10.000 koronáért szerez hozzá való rámat. A tanács ma Dienes János ajánlatát fogadta el és a kép leplezését október 31-re tűzte ki.

— Vendégszónoklat a Deák Ferenc-utcai zsidó templomban. Dr Schmelzer Izsák pesti rabbi ur szombaton d. e. 10 órakor a Deák Ferenc-utcai templomban, d. u. 4 órakor a Kápolnás-utcai templomban vendégszónoklatot tart. Az elnökség.

— Ady Lajos Adv Endréről. Azok közül az Adv-előadások közül, amelyek most a fővárosban és a vidéken, sőt a megszállott területeken is egymást érik, kiemelkedik az, amely tegnap este ment végbe Budapesten a zeneakadémia termében. Kiemelte elsősorban Péchy Blanka, a Magyar Színház kiváló színésznője, aki általában a leghivatottabb Adv-tolmácsolónak van elismerve és aki tegnap is szavaló művészetének egész gazdag skáláját ragyogtatta Adv Endre legkülönbözőbb irányú költeményeinek a bemutatásában. De az estét nem kis mértékben érdekessé tette, hogy Adv Lajos tartott felolvasást Adv Endréről, a testvér a testvérről. Adv Lajos a bátyja életéből két olyan évet ismertett, amelyek bennünket, debreczenieket közelebből érdekelnek, tudniillik az 1898. és 99. éveket, amikor Adv Endre Debreczenben hírlapíróskodott. A szavakat és felolvasást a költő édesanyja, Adv Lőrincé is végighallgatta, aki állandó lakhelyéről, a sajnos megszállott Érmindszentről jött át, nem csupán erre az alkalomra, hanem azért is, hogy a Kerepesi-uti temetőben anyai könnyeivel öntözze egy korai sírnak a fejét. A zeneakadémia természetesen megfűtötték az Adv-tisztelőket, akik bőséges elismerésben részesítették Péchy Blankát szavaltáért és Adv Lajost felolvasásáért.

— Balassa Sándor lapszerkesztő gyászja. Mély gyász érte Balassa Sándor lapszerkesztőt. Édesatyja cseh megszállott területen váratlanul elhunyt. Radiotelegram tudatta a szomorú hírt Balassa Sándorral, de a temetésre még így sem utazhatott el már. Gyászában kollégái őszinte részvétellel osztozkodnak.

— A színház ügye a színházi bizottság előtt. A városi tanács ma délelőtti ülésén dr Csűrös Ferenc bejelentette Kardoss Géza színházgázgató kérését szerződésének ez év szeptember 1-én leendő felbontása iránt. A kérést érdemben nem tárgyalta a tanács, hanem kiadta a színházi bizottságnak véleményadás végett.

— Selyemhernyó tenyésztők figyelmébe! A petehernyó folyó hó 12-től kezdve átvehető Lévy Mariska tanítónő megbízottnál Homokkert, Bánffy-u. 16. (vágány mellett.) Régi tenyésztőkről feliratkozás nélkül is gondoskodunk szokás szerint. A földművelésügyi minisztérium által véglegesen megállapított gubóár körülkint 140 K. Tenyésztéshez az idén papír díjmentes.

— Töviskoszoru, dráma Henny Portennel és Alberti Basser-mannal a Víg-színház-mozgókban.

gyek, kik a téren földet szombaton kezdenek a irodában. Amiótt nem a parcellák után lesznek értesítendő kát, hogy órákor a ha ban választ melyre mesz Hadró.

— Adom

kereskedő be hozzánk javára. Az helyére jutt

— Uj ipa

rosi tanács engedélyek

Mór szén,

cemet, kátr

reskedés 10

réggyártó

úmar ipar

lós férfidiv

kedés 500,

rőfős és r

500, Mosko

tisztító ipar

ostyasütő i

zsei fogteke

reczeni G

kerégyártó

női divat,

kereskedés

Mátyásné

ronáért.

— Hütle

Jenő, a N

Jenő szes

tulajdonosa

sát, Kun C

időn át kül

üzött a sz

áruval. A

zött áruva

nosné Baro

hajtott, and

nyos men

hiányt viz

vevői utó

fogásolták

majd me

az üzleti

baum Jenő

István det

leplezte

cióit. A k

töredelmes

tett és az

Pesti Janc

kettőjük e

— Tövisk

Portennel

mannal a

Ki lesz

részlet akar

Független

pályázatán

velezőlapr

a Debrecz

hoz (Piac

szavazóje

Debrec

I. ker.

II. ker.

III. ker.

lakása

Hadirokkantak, hadiözvegyek. kik a sámsoni gyakorlóterén földet kaptak, pénteken és szombaton d. e. 8—12 jelentkezzenek a hadigondozó népirodában. A parcellázás az eső miatt nem volt elvégezhető, így a parcellák csak szombaton délután lesznek átvehetőek. Egyben értesítem a választmányi tagokat, hogy f. hó 8-án d. u. 5 órakor a hadigondozó népirodában választmányi ülés tartatik, melyre megjelenésüket kéri a Hadróda.

Adomány. Schön Sándor kereskedő 500 koronát küldött be hozzánk a birói internátus javára. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

Uj iparrendelvények. A városi tanács a következő új iparrendelvényeket adta ki: Lövinger Mór szén, mész, cserép, pala, cemet, kátránypapírral való kereskedés 1000, Járai Péter kerékvártó ipar 300, Keszei Imre timár ipar 500, Frank M. Miklós férjvidvát és rövidáru kereskedés 500, Friedländer Lajos rőfös és rövidáru kereskedés 500, Moskovszky Lajos cipő-tisztító ipar 100, Kovács József ostyasütő ipar 500, Schultz József fogtechnikus ipar 1000, Debreczeni Gazdasági Akadémia kerékvártó ipar 500, Róth Imre női divat, vászon és fehérnemű kereskedés 1000, özv. Vajda Mátyásné korcsma ipar 300 koronáért.

Hütlén kocsis. Nussbaum Jenő, a Nussbaum Mayer fia Jenő szesznagykereskedő cég tulajdonosa feljelentette kocsisát, Kun Gergelyt, aki hosszu időn át különféle manipulációkat üzött a szállításra váró szeszárúval. A kocsis a gondjaira bízott árúval először Pesti Jánosné Baross-utcai korcsmájába hajtott, ahol a badiokból bizonyos mennyiséget letöltöttek, a hiányt vízzel pótolták. A cég vevői utóbbi időben erősen kifogásolták az áru minőségét, majd megszakították a céggel az üzleti összeköttetést. Nussbaum Jenő feljelentésére Rózsa István detektív csoportvezető leleplezte a kocsis manipulációit. A kocsis kihallgatásakor töredelmes beismerő vallomást tett és azzal védekezett, hogy Pesti Jánosné bujtogatta. Mindkettőjük ellen folvik az eljárás.

Tövískoszoru, dráma Henny Portennel és Albert Bassermannal a Vigszínház-mozgóban.

Ki lesz a 3 képviselő? Aki részt akar venni a Debreczeni Független Ujság 1000 koronás pályázatán, vágja ki és egy levelezőlapra ragasztva küldje be a Debreczeni Független Ujsághoz (Piac-utca 49.) az alábbi szavazójegyet:

Ki lesz Debreczen 3 képviselője?

I. ker. _____

II. ker. _____

III. ker. _____

A beküldő neve _____

lakása _____

A Piac-utcai sétány padjai az idén jelentékenyen megszáporodnak. A Vas- és Rézbutorgyár az idén a Csapó-utca és a postaépület között elhelyezett padok számát 40-ről 80-ra szaporítja, a Kistemplom felőli oldalon 16, a Simonyi-uti sétányon 10 és a különböző villamos megállóknál 24 padot helyez el. A városi tanács az idén a sétány mindkét oldalán a locsolást a Vas- és Rézbutorgyárra bizza és 40.000 korona évi bér ellenében megengedi, hogy a gyár a városház felőli oldalon elhelyezett 80 padon illoktól személyenként 1 korona bért szedhessen délelőtt 11 órától fél 2-ig és délután 5 órától 10-ig. Megengedte a famács azt is, hogy a városház felőli sétányon a gyár székeket is állítson fel s ezek használatáért 3 korona díjat szedjen.

Felhívás egyes gazdákhöz. Az általános összeírástól függetlenül külön is felhívom az alább megnevezett földtulajdonosokat és földbérletkeket, hogy vetésterületi adataiknak bejelentése végett a városi lisztrodában (Csapó-u. 15. sz. alatt) f. hó 7-én vasárnap déli 12 óráig okvetlen jelenjenek meg: u. m. Trázi Géza, ifj. Horváth János, Daku István örökösei, Juhasz G. Konrád és társai, Molnár István, Debreczen, 1922 május 4. Zöld, tanácsnok.

Hütlenség helyett zsarolás. Még az oláh megszállás alatt történt, hogy Szabó János debreczeni földműves az oláh katonák kényszerítésére szalmát segített az oláhok számára rekvirálni. Az oláhok kivonulása után Szabó a bíróság elé kerül, amely hütlenség miatt 10 évi fegyházra ítélte. Védője dr. Róbert Béla az ítéletet megfellebbezte a királyi táblához, amely azonban jóváhagyta a 10 évi fegyházbüntetést. Dr. Róbert Béla ezután a per újrafelvételét kérte, ami meg is történt. Az újrafelvételi tárgyaláson a törvényszék helyet adott dr. Róbert Béla védő előterjesztésének és Szabó Jánost hütlenség helyett zsarolás büntetésben mondta ki bűnösnek és ezért 2 évi és 8 hónapi börtönre ítélte. Az eddigi fogsággal pedig 2 évet kitöltöttek vett a bíróság. Az ítélet jogerős.

Szublimáltat megmérgezte magát. Drescsajkó Jánosné Teleki-utla 82. szám alatti lakos tegnap éjjel öngyilkossági szándékból megmérgezte magát. A házbéliek lettek figyelmesek a rettenetes görcsökben fetregő asszony jajgatására, akik azonnal értesítették a mentőket. Az öngyilkos asszonyt a mentők beszállították a klinikára, ahol gyomormosást végeztek rajta, amitől jobban lett. További ápolás végett visszazárlították a lakására. Öngyilkosságának oka felől holnap hallgatja ki a rendőrség Drescsajkónét.

Tövískoszoru, dráma Henny Portennel és Albert Bassermannal a Vigszínház-mozgóban.

Női fehérneműiek óriási választékban, meglepő olcsón Csipkeáruház, Kossuth-u. 4.

Elsőrendű és modern kivitelben készít férfi ruhákat saját és hozott szövetekből Róth Márkus, Bika-mozgó mellett.

Leányka és fiúcska ruhákat Demetrovitsné női divattermében csináltasson. Püspöki palota, Izléses, Feltűnő olcsó.

Girárdi s Panama kalapok tisztítását a legszebben, a legújabb olasz rendszer szerint megkezdjük. Széll Gergely, Piac utca 63. Telefon 11—11.

Aranyért, ezüstért és briliánsért legmagasabb árat fizetünk. Weisz Mihály és Társa, ékszerészek, Püspöki-palota.

Harisnyákat, kötött blousokat a legolcsóbban készít Benyáts harisnyagyára. Üzlet: Piac-u. 18.

Debreczen elismert legrégibb és legjobb kalapos műhelye Széll Gergely, Piac-u. 63. Készít a legújabb modellek szerint női kalapalakításokat. Telefon: 11—11.

Mindenféle használt üveget legmagasabb árban vesznek. Hivásra házhoz megyek. Fábrián, Hatvan-utca 5. sz.

Kitűnő szabású férfi fehérneműek legjobb minőségben Frank Imrénél, Piac 43.

Kalapok, sapkák, nyakkendők, fehérneműek legolcsóbban Werner Sándornál, Piac 51.

Tűkőrgyártás, üvegesiszolás, kirakatok tükrözése. Sipkovic üveg műipari vállalata, Sziv-utca 15. Telefon 356.

Olcsóbb lesz a női ruha és fehérnemű, ha hozzávaló diszket, tresseket, gyöngyöt, sujtást, gombot, kapcsot stbbit nálunk szerzi be és előraizolást, ruhahímzést, fehérnemű kivarrást, kéz- és gépzapszurozást, plüsszérozást velünk végeztet. Első Debreczeni Kézimunka és Műhímző iparvállalat, Debreczen, Széchenyi-utca 1. sz.

Gyors és gépirásban teljesen jártas kisasszonyt keresünk. Ajánlatok Hegedűs és Sándor irod. és nyomdai rt.-hoz Piac-u. 34. sz. kérünk.

Legszebb KALAPOK megérkeztek Herman és Friedman PIAC-UTCA 10. SZ. Bika-val szemben.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

PÉNTEK: *Obsitos*, B) bérlet. SZOMBAT: *Obsitos*, C) bérlet. VASÁRNAP: Este: *Obsitos*. — Délután: *A szent Iván-éj álom*. HÉTFŐ: *Obsitos*, A) bérlet. KEDD: *A tündérlaki lányok*, B) bérlet. SZERDA: *A tündérlaki lányok*, C) bérlet. CSÜTÖRTÖK: *A tündérlaki lányok*, A) bérlet.

Színházi iroda hírei:

Az *Obsitos*t pénteken B) bérletben hozza színre a Csokonai-színház, melynek nézőterén tegnap este meleg óvációban részcsitette a közönség a nagyszerű előadást. Bródi, Kálmán, Földes, Szalma, Szigeti, Nádosy, Arkossy kezében voltak a főszerepek, kik művészi készségükkel ismét kedves estét szereztek a közönségnek.

Tövískoszoru. Az utóbbi filmujdonságok ismét egyik legkiválóbbját tüzte műsorára ma a Vigszínház-mozgó a Tövískoszorúval. A német filmtermékek

amelyek vezetnek — parádés reprezentációja ez a csodás kiállítás és briliáns rendezésű ujdonság, amelynek főszerepeit a német színművészet két legkimagaslóbb művésze: Henny Porten és Albert Bassermann játsszák utólrhetetlen művészettel. Előadások 5, 7 és 9 órakor. A 7 és 9 óras előadásokon kamarazene. Jegyelővét d. e. 10 órától.

Henny Porten és Albert Bassermann együtt szerepelnek ma a Vigszínház-mozgó műsorán a Tövískoszoruban.

Arséne Lupin legújabb detektívkalandja csak egy napig, vasárnap a Vigszínház-mozgóban.

Páris szenzációja. amerikai társadalmi dráma 5 felvonásban és a Rejtelmes sziget, amerikai dráma 5 felvonásban. Két első-rangu film ma utóljára az Apollóban.

A férfiváros, amerikai kalandtörténet egy ártatlan leányról és öt finom mákvirágról 7 felvonásban. A főszerepekben Clara Horton és Collin Kenny: szombat és vasárnap az Apollóban.

SPORT.

Még nem végleges a válogatott csapat. Tegnap került nyilvánosságra a keleti válogatott csapat összeállítása. A kerületi kapitánnyal való beszélgetésünk nyomán most arról adhatunk hírt, hogy a keleti tizenegy összeállítása jóformán csak Pécssett dől el, mert e pillanatban még nem biztos Fábry szereplése, aki ugyan nincs beállítva a csapatba, amennyiben azonban szolgálatától el tud szabadulni, Kálmár mellett ő fog centert játszani Mertin helyén, aki ebben az esetben kimarad a csapatból. A kerületi kapitány ezuttal kéri a kiellölt játékosokat, hogy péntek délután 5 órakor felszerelésüikkel pontosan jelenjenek meg a pályaudvaron. A csapatot a pályaudvaron a kerület elnöksége részéről dr. Jóna Kálmán bucsuztatja.

A nyiregyházi vesztegetés.

A Nyiregyházi Kereskedők Sport Egylete nemrégzen alakult meg, új csapatot szervezett, de mert új anyagból nehéz jó csapatot szervezni, a NyKSE körülnézett Nyiregyházan és a két társgyűlés anyagából vélte erősíteni ujoncanyagát. Az elmúlt napokban a NyKSE intézője, Hajdu Dezső beállított Mikusity Ferencet, a Törekvés intézőjéhez és két törekvés-játékos, Budavári Mihály és Centye Lajos kiadatását kérte. Ezt Mikusity nem is tagadta meg, azonban a rendes záradékolás szerint a két játékos csak a jövő évi április hónapban játszhatott volna a NyKSE színeiben, miért is Hajdu — Mikusity feljelentése szerint — 1000 koronát ajánlott fel, ha hamisan záradékolja az igazolási lapokat. Mikusity ebbe színteg bele is ment, azonban azonnal Debreczenbe utazott és az 1000 korona deponálása mellett feljelentette Hajdu Dezsőt és a NyKSE-t. E feljelentés kapcsán hozta azután az intéző-bizottság tegnapi drákói ítéletét. A pikáns ügy minden részlete természetesen csak Hajdu Dezső

kihallgatása után fog nyilvánosságra jutni, a vesztegetési eset a maga nemében mindenesetre páratlan a keleti kerület történetében.

Csendes fegyelmi ülés. A válogatott mérkőzések között megállott a fegyelmi-bizottság jól működő gépezete. Nincsenek mérkőzések, nincs „anyaga” a fegyelmi-bizottságnak. A tárgyalás ülésen elhatározta a bizottság, hogy a Pórer—Szabó és a DVSC—DKASE ügyekben a jövő héten még abban az esetben is határozatot fog hozni, ha nem jelennek meg a felek. A kerületi kapitány kérésére Al bisyt (DEAC) ismét kiadta a bizottság, ezuttal azonban csak tartaléknak.

Nagykálló. NSE—NySE 1:0 (0:0). Bíró: Rónai.

A vasárnapi atletikai verseny lesz atlétáink első ezidei összecsapása. Szorgalmasan is készülnek reá a kerület valamennyi legjobb versenyzője. — Többszámában így például az 1000 és 5000 méteres síkfutásban Csekey Gyula, a karcagiak országos hírű hosszútávfutója biztosan megjavítja a kerületi rekordot. A kerületi rekord megjavítása várható Urbanovits Károlytól a hármassugrásban, Hadházy Dezsőtől a rudigrásban, dr. Kirchhoffer Kálmántól a súlydobásban, de a többi versenyszámok legjobbjai is közel fognak járni a kerületi rekordhoz. A verseny egyik legérdekesebb száma lesz a 200+800+200+400 méteres stafétafutás, melyben a Debreczeni Egyetemi Atletikai Club, MOVE Debreczeni Sport Egylet, Debreczeni Tornaegyesület, Debreczeni Gazdasági Akadémia Sport Egylete és a legjobb vidéki csapat, a Karcagi MOVE Sport Egylet csapatai teljesen egyforma eséllyel küzdenek a győzelemért. A verseny délután 3 órai kezdettel lesz megtartva a DTE nagyterdei sporttelepén; jegyek előre válthatók Springer könyvkereskedésében (főposta mellett.)

CLUB-

spacialite, Abadie, Pax és Ratio papírok a legolcsóbban beszerezhetők

Mayernál, Simonffy-u. 1.

Kalaplack

minden színben, KRAYER-féle legolcsóbban kapható:

Stern

festéküzletében, Piac-u. 10. Bikkával szemben. • Telefon 856.

Menekült óras

szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat.

Rákóczi-u. 36. sz.

Új butorraktár és kárpitos-műhely Széchenyi-u. 3.

Kész butorok, diványok, hencserek olcsón kaphatók. Javításokat vállalok. Használt butorokat állandóan veszek.

Szentpéteri Sándor.

Új bordás kocsi

és homokfutó bórrel bélelve eladó. Javításokat és megrendeléseket olcsón készít **NAGY GYULA** kocsiagyártó, Erzsébet utca 17. szám.

Pólyapárnák,

flanel, Tetra gummi-pelenkák, — babareklík, keresztelő-paplan és készlet, pólyakötő, inges-kék stb. **dus választékban kaphatók**

DR. HEGEDÜSNÉ

Gyermekdivatházában

Simonffy-utca 2. sz. alatt.

Garantált száraz

tengeri csutkát vásárol

a Löblé ecetgyár, Szalkai-utca 5. szám

Épületfa, deszka, léca a legolcsóbb árban.

Tüzifa hasáb és aprított, házhoz szállítva **Burger és Weinberger** fatelepén, Szoboszlói-ut 1/b.

Forgalmi adó vezetéséhez szükséges

pénztárkönyvek

különböző nagyság- és árakban hitelesítve beszerezhetők Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. papírkereskedésében, Piac-utca 34. szám alatt.

Párisi hölgyfodrász-szalonná megnyílt!

amerikai szisztema szerint berendezve, 11 zárt kabinnal **Simonffy-utca 7. (Tej-piac)** Tíz évi párisi prakszis

APRO HIRDETÉSEK

Apro hirdetések díja hétkénesap 10 szög 15 korona, minden további nap 150 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20 korona, minden további nap 2 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

VÉTEL.

Veszek fehérneműket, selymeket, paplanokat, garnitúrákat, szőnyegeket, butort. Kaiser, Piac-u. 7.

ELADÁS.

Pénzszekrény

használt, hármass Wiese rendszerű eladó. Simonffy-u. 2a. II. 8.

Antik pipatórium és egy tavaszi lányka kabát eladó. — Pestli-utca 69. szám alatt.

Mesterhegedű (1700-ból)

alkalmi áron **eladó!** Cim a kiadóban.

Próbababa vászonnál eladó. Cim a kiadóban.

Gyönyörű selyem jámbók

dr. Hegedüs né **Gyermekdivatházában** Simonffy-u. 2. sz.

Egy koremai kütűnő puld és rézesap, sörpumpa eladó. Petőfi-tér 3.

Jókarban levő férfi öltöny, kabát eladó. Cim a kiadóhivatásban.

Hornyatsek István

üveg-, porcellán- és háztartási cikkek kereskedése **DEBRECZEN, CSAPO-UTCA 1. SZ.** Képzőművészet, üvegezés. — Kész ablak nagy választékban (VOLT BLATTNER féle üzlet)

Hentesek és vendéglősök figyelmébe!

Szegedi paprika különleges ségek ből állandó nagy raktárt tartok a szit igen előnyös árban ajánlom azonnali szállításra **Lindenfeld J. Jenő** nagykereskedő, Dégenfeld-tér 7. sz.

KEBESLET.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Tanulóleányok

jó fizetéssel felvétetnek a **Hegedüs és Sándor** r. nyomdájába és könyvkötészetébe **Piac-u. 49.**

Zongora-hangolást, javítást, — hosszú zongorák rövidítését elvállalja Liska, Bethlen 27.

Pénztáros kisasszony, kereskedelmi végzet, könyvelésben jártas, azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.

Gyors- és gépirásban teljesen jártas kisasszonyt keresünk. Ajánlatok **Hegedüs és Sándor** irod. és nyomdai r.-t.-hoz Piac-utca 34. kerünk.

Nagyterdei villában bérelendő 1 butorozott szobát, melyet jól megfizetnek. Cim a kiadóban.

Kifutó fiu felvétetik. Első Debreczeni Kézimunka és Műhímző iparvállalat Debreczen, Széchenyi utca 1. sz.

Irodának megfelelő szobát a Piac-utcán keresek. Cim a kiadóban.

Tanonc fizetéssel műszerésznél felvétetik. Rosenberg és Hammer, Piac-utca 8.

VEGYES.

Minden háztartásban nélkülözhetetlen a mosórézt. Pálinkafőző üstök, mosóüstök, cserüstök, üstházak készen kaphatók Mándoki Ferenc rézművesnél, Debreczen, Arany János-utca 13. Cínezést vállal. Tisztviselőknél árendemény, Ucska rezet napi áron vesz.

Kóser — jó házi koszt

jutányosan kapható **Cim a kiadóban.**

Gyermekkoszik teljes átjavítását, fényezését, kerekekre gummluzást vállal **Riesz Henrik** koszi-gyár.

Vízvezeték, csatornázást, kútjavításokat készít szakszerűen Gyenes, Miklós-utca 29. Telefon 9—37.

Széchenyi gőz- és kádfürdő (volt Telegdi) a nagyalomás-szal szemben, állandóan nyitva.

Hencserek, diványok, matracok készen kaphatók Debreczeni Kárpitosnál, — Halköz 8. Bőrgarnitúrák festését, — átdolgozását szakszerűen, olcsón készíti.

Villamos gyógyászati és orvosi műszereket készít és javít, szerel; villamos felszerelési cikkek, izzólámpák legolcsóbb napi árban Földvári, Első Debreczeni Elektrotechnikai Gyár, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

ACZÉL HENRIK

MODERN ANTIQUARIUMA

ELAD

BECSERÉL

VESZ

MINDENMEMŐ KÖNYVEKET

Kivánatra házhoz megyek megtekinteni. Könyv- és zeneműkereskedésében az összes újdonságok megszerezhetők. Papírkereskedésében üzleti könyvek, irodai felszerelések és mindenféle írószerek a legjutányosabb árban szerezhetők be. :: TELEFON 575.

Felelős szerkesztő: **L. LORÁNT JÓZSEF.**

Kiadó: **HEGEDÜS ÉS SANDOR** irodalmi és nyomdai részv.-társ.